

Содржина

Вовед 3
Аритметичка прогресија.....3
Збир на првите n членови во аритметичка прогресија
.....5
Аритметичка средина.....8
Библиографија.....10

1. Вовед

Било кое пресликување заедно со природните броеви во непразно множество се нарекува низа. Со други зборови низа е пресликување кога:

Природен број 1 се доделува на неговата слика a_1

Природен број 2 се доделува на неговата слика a_2

Вообичаено е низата да се претставува само со својата слика и тоа во облик $(a_1, a_2, \dots, a_n)$

За елементот a_n (кој е слика на бројот n) често се кажува дека општиот член на низата е $(a_n) = (a_1, a_2, \dots, a_n, \dots)$

Со оглед на тоа дека сите низи се една врста функција, тоа се многу поими и особини воведени и проучувани кај функциите исто така многу се гледаат и кај низите. Овде ќе ги акцентираме две од тие особини кои се од големо значење. Станува збор за својствата монотоност и ограниченост на низата.

2. Аритметичка прогресија

Низата од реални броеви $(a_n) = (a_1, a_2, \dots, a_n, \dots)$ се нарекува аритметичка прогресија ако разликата на било кои два соседни членови е иста. d обично се нарекува разлика на аритметичката прогресија. На пример познат е првиот член a_1 на аритметичката прогресија и неговата разлика d . Тогаш за $n=1$ се добива a_2 (бидејќи $a_2 = a_1 + d$), за $n=2$ се добива a_3 (бидејќи $a_3 = a_2 + d$) итн.

Формулата за општиот член на аритметичката прогресија (a_n) се добива:

$$a_2 - a_1 = d$$

$$a_3 - a_2 = d$$

$$a_{n-1} - a_{n-2} = d$$

$$a_n - a_{n-1} = d$$

$$a_n - a_1 = (n - 1)d, .$$

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

Пример:

Пресметај го n во аритметичката прогресија ако:

$$a_n = 25, d = 2, a_1 = 3$$

Решение:

Дадените вредности ги заменуваме во формулата $a_n = a_1 + (n-1)d$

$$25 = 3 + (n-1)2$$

$$n = 12$$

Според тоа аритметичката низа или аритметичката прогресија има облик:

$$(a_1, a_1 + d, a_1 + 2d, a_1 + 3d, \dots, a_1 + (n - 1)d, \dots).$$

Аритметичката прогресија е растечка ако d е поитивно, истата низа е опаѓачка ако d е негативно.

Како и во формула таучествуваат два произволни параметри a_1 и d , заклучуваме дека аритметичката прогресија е точно одредена не само кога се познати првиот член и разликата туку и кога се познати било кои два податоци за низата.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com